

לכבוד,

דניאל שולמן,
התנועה לחופש המידע
שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא פגיעות מיניות בצה"ל בשנת 2021
שלך: בקשת חופש מידע מיום 30 במרץ 2022

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים, בהתאם לסעיפי הבקשה.
2. בפתח הדברים נבקש להדגיש, כי צה"ל רואה כל פגיעה על רקע מיני בחומרה רבה ופועל למיגור התופעה משורותיו. צה"ל פועל להטמעת כללי המותר והאסור בקרב מפקדים וחיילים, ליידוע הנפגעים באשר לאפשרויות העומדות בפניהם, ומעודד דיווח על אירועי פגיעה מינית. צה"ל פועל למיצוי הדין עם הפוגעים ונוקט צעדים משפטיים, פיקודיים ומנהליים במקרים המתאימים.
3. בנוסף, צה"ל מעניק סיוע וליווי ייחודיים ומקיפים לחיילים שנפגעו על רקע מיני. יחידת היוה"ל"ם מפעילה את מהו"ת מרכז התמודדות ותמיכה לנפגעי ולנפגעות פגיעה על רקע מיני. המרכז מלווה כל חייל וחיילת שנפגעו על רקע מיני, בנסיבות צבאיות או בנסיבות אזרחיות, נטולות כל הקשר צבאי, לרבות לפני הגיוס לצה"ל. המרכז מעמיד לרשות הנפגעים והנפגעות טיפול רגשי (פרטני וקבוצתי), ליווי וסיוע בהגשת התלונה ובהליכים המשפטיים וייעוץ משפטי באשר לזכויותיהם בהליך.
4. במסגרת הדיווח, ניתן לנפגע/ת הסבר מפורט בדבר אפיקי הפעולה האפשריים. בין היתר:
 - א. הגשת תלונה למשטרה הצבאית החוקרת (להלן: מצ"ח) או למשטרת ישראל (אם האירוע התרחש ללא זיקה למסגרת הצבאית).
 - ב. טיפול במישור הפיקודי (אם האירוע מתאים לטיפול במסגרת זו).
 - ג. מענה לנפגע/ת ברמה הפיקודית (למשל, שיבוץ בתפקיד אחר גם ללא הגשת תלונה).ההחלטה בדבר אפיק הפעולה נתונה, ככלל, לשיקול דעת הנפגע/ת.
5. נדגיש כי בשל מאפייני הפגיעה המינית והשלכותיה הרגשיות הייחודיות, נפגעי תקיפה מינית בוחרים לעיתים שלא להגיש תלונה במצ"ח. כלומר לא כל מי שפונה למרכז מהו"ת על מנת לקבל סיוע רגשי או ליווי אכן מעוניין/ת בפתירת חקירה פלילית באשר לפגיעה בו/ה.
6. באשר לתמהיל הדיווחים הצבאיים, נדגיש כי כרבע מהם עוסקים באירועים חמורים. היקף הדיווחים מעיד בעינינו על כך שהנפגעים והנפגעות ממשיכים לראות במערכת הצבאית **כתובת רלוונטית, זמינה ואפקטיבית לדיווח ולטיפול בפגיעות מיניות**. לפי ניתוח המידע שנערך בצה"ל, קיים קשר ישיר בין הגברת המודעות ופעילות ההסברה בנושא הטרדות מיניות לבין העלייה במספר הדיווחים בפועל.
7. כחלק מההתמודדות עם אירועי פגיעה מינית, חשוב במיוחד לציין יום "עצור" מטכ"לי בנושא "האדם יקר" אשר התקיים בשלהי השנה בכל יחידות צה"ל, מתוך רצון לחזק את תחום המניעה בהטרדות מיניות. יום זה, נתן תוקף לחשיבות השיח בנושאים אלו, והיווה בסיס לדיאלוג מתמשך כחלק מתרבות השגרה ביחידות צה"ל.

8. כהערה כללית על הנתונים שיפורטו להלן, יודגש כי מדובר בנפגעים/ות ולא במתלוננים/ות, שכן דיווח על פגיעה אין משמעו הגשת תלונה במצ"ח או במשטרת ישראל.
9. **סעיף 1 לבקשתך:** להלן הנתונים המבוקשים, בהתאם למידע הקיים בצה"ל. יודגש, כי הדיווחים מתייחסים לעבירות לכאורה שנעברו הן בנסיבות צבאיות והן בנסיבות אזרחיות (כלומר ללא כל זיקה לצה"ל, כגון במהלך חופשה), ואף לפני הגיוס לצה"ל. לפי ניתוח המידע שנערך בצה"ל, קיים קשר ישיר בין הגברת המודעות ופעילות ההסברה בנושא הטרדות מיניות לבין העלייה במספר הדיווחים בפועל. בשנת 2021 התקבלו 2,425 דיווחים שעניינם פגיעה על רקע מיני, מתוכם 1,574 מתייחסים לפגיעה מינית בנסיבות צבאיות ו-851 מתייחסים לפגיעה מינית בנסיבות אזרחיות וטרם הגיזס.
10. **סעיף 1(א):** להלן טבלה המפרטת את כלל הדיווחים ליוה"ל בנסיבות צבאיות:

שנת 2021	סוג האירוע בדיווחים על עבירות בנסיבות צבאיות
54	אונס, ניסיון לאונס ומעשה סדום
713	מעשה מגונה והטרדה מינית פיזית
650	הטרדה מינית מילולית ואווירה מטרידה
77	הצצה, צילום ופגיעה בפרטיות
35	מערכת יחסים אסורה בין מפקד לבין פקוד/ה
14	אחר (סחיטה באיומים, התנכלות)
31	לא נמסר
1,574	סה"כ

מתוך 1,574 הדיווחים שהתקבלו על פגיעה מינית בנסיבות צבאיות כמפורט לעיל, 490 דיווחים התאימו, לאור טיבם ואופיים, להיחקר במצ"ח.

11. סעיף 1(ב): להלן פילוח לפי מגדר הנפגע/ת:

לא ידוע	גברים	נשים	
10	234	1,330	2021

12. סעיף 1(ג): להלן פילוח לפי מגדר הפוגע/ת:

לא ידוע	גברים	נשים	
44	1,442	88	2021

13. סעיף 1(ד) וסעיף 8: להלן פילוח לפי סוג השירות הפוגע/ת:

פילוח נתוני 2021	סוג השירות	
609	חיילים בשירות חובה	
98	נגדים בקבע מובהק (דרגת רס"ר ומעלה)	קצינים בקבע ונגדים
75	נגדים בקבע ראשוני (עד דרגת רס"ל)	
97	קצינים בקבע ראשוני (עד דרגת סרן)	
60	קצינים בקבע מובהק (דרגת רס"ן ומעלה)	
173	קצינים ונגדים שזהותם לא ידועה	
36	אזרחים עובדי צה"ל	
136	משרתי מילואים, אזרחים ופוגעים שזהותם לא ידועה	

הנתונים ביחס לסוג השירות של הפוגע מתייחסים לאירועים בנסיבות צבאיות, כלומר אירועים בהם מעורבים משרתי צה"ל או אזרחים עובדי צה"ל, כאשר לאירוע או למיקומו זיקה צבאית. מספר הפוגעים נמוך ממספר הדיווחים, שכן לעיתים מתקבלים מספר דיווחים בעניינו של אותו הפוגע.

14. סעיף 1(ה): הנתון העוסק בפילוח לפי חילות לא קיים במערכות המידע של צה"ל, ולכן יידרש לעבור ידנית על כלל תיקי הדיווחים (למעלה מאלף) בנושא על מנת להשיגו. הדבר כרוך בהקצאת משאבים בלתי סבירה, כמשמעה בסעיף 8(1) לחוק.

15. **סעיף 1(ו)**: להלן פילוח אפיקי הטיפול בדיווחים בהתאם לתוצאות הדיווח (ביחס לעבירות שהתרחשו בנסיבות צבאיות בלבד):

פילוח לשנת 2021	תוצאות הדיווחים
661	לא מעוניינת/ת בטיפול מול הפוגע
268	הגשת תלונה במצ"ח
252	שיחה פיקודית
220	טיפול יחידתי
157	ערוץ הטיפול הנבחר לא אושר/תואם למקרה או חומרת המקרה
16	הנפגע/ת טרם בחר/ה אפיק טיפולי
1,574	סה"כ

16. **סעיף 2**: להלן מספר התיקים הנוגעים לפגיעה מינית שנפתחו במצ"ח בשנת 2016 ושנת 2021, מפולחים לפי סוג עבירה:

2021	סוג עבירה
10	אונס
95	מעשה מגונה או הטרדה מינית פיזית
33	הטרדה מינית מילולית
46	פגיעה בפרטיות
16	אחר
200	סה"כ

17. מספר התיקים העוסקים בפגיעה על רקע מיני שנפתחו במצ"ח בשנת 2021, בפילוח לפי מגדר המתלונן:

מגדר	2021
גבר	28
אישה	172

18. להלן פילוח חשודים שנחקרו במסגרת תיקי מצ"ח בשנת 2021, לפי מגדר:

מגדר	2021
גבר	229
אישה	16
חשוד שמגדרו אינו ידוע*	6

* חשוד שמגדרו אינו ידוע - חקירות בהן לא אותר החשוד והמתלונן לא הצביע על מגדרו.

19. מספר התיקים/התלונות בחשד לביצוע עבירה של פגיעה על רקע מיני, שנפתחו במצ"ח בשנת 2021, בפילוח לפי דרגת החשוד:

דרגה	2021
טוראי	34
רב"ט	58
סמל	41
סמ"ר (מתוכם בקבע)	23 (2)
רס"ל	14
רס"ר	8
רס"ם	7
רס"ב	2
רנ"ג	4
סג"ם	0
סגן (מתוכם בקבע)	21 (19)
סרן	13
רס"ן	8
סא"ל	8
אזרח עובד צה"ל	2
אזרח	1
קמ"א	1
לא אותר חשוד	6

20. להלן מספר התיקים בחשד לביצוע עבירה של פגיעה על רקע מיני, שנפתחו במצ"ח בשנת 2021, בפילוח לפי החיל בו משרת החשוד/ה:

כמות	חיל
12	חיל איסוף
37	חיל האוויר
8	חיל הים
16	חיל הקשר והתקשוב
18	חיל הרגלים
21	חיל כללי
30	חיל הלוגיסטיקה
4	חיל המודיעין
3	חיל המשטרה הצבאית
5	חיל רפואה
3	חיל שריון
5	חיל התותחנים
45	טירונות (כללי)
13	חיל הטכנולוגיה והאחזקה
9	מרכז שיקום ואחזקה
2	מנהלת תיאום וקישור
5	פיקוד העורף
8	פטורים
1	מתאם פעולות הממשלה בשטחים

21. ייתכן שהנתונים כפופים לטעויות הזנה או תקלות מחשוביות.

22. סעיפים 3, 6, 7 - בשנת 2021 עסקה התביעה הצבאית ב-174 תיקים שעניינם פגיעה על רקע מיני, על-ידי חיילים או אזרחים עובדי צה"ל. אין ברשותנו את המידע שהתבקש בפילוחים לפי מגדר המתלונן, מגדר הנילון וחלוקה לחילות השונים. יודגש, כי במספר תיקים הוגשו כתבי אישום כנגד מספר מעורבים, ועל כן מספר הנאשמים אינו זהה למספר התיקים.

מספר התיקים שטופלו בפילוח לפי הקריטריונים הבאים:

2021	המידע שהתבקש	
4	אינוס	סוג העבירה
1	מעשה סדום	

1	מעשה מגונה בכוח/בנסיבות אינוס		
50	מעשה מגונה		
1	בעילה אסורה בהסכמה		
67	הטרדה מינית		
23	פגיעה בפרטיות		
5	יחסים אסורים בהסכמה		
1	איום כלפי ממלא תפקיד		
1	קבלת דבר במרמה		
1	סחיטה באיומים וניסיון אינוס		
19	סעיפי סל ¹		
19	טוראי		דרגת הנאשם
37	רב"ט		
21	סמל		
26	סמ"ר		
6	רס"מ		
6	רס"ב		
9	רס"ל		
9	רס"ר		
2	רנ"ג		
2	סג"ם		
11	סגן		
9	סרן		
	רס"ן		
3	סא"ל		
1	בח"ג		
2	אע"צ		
5	ללא חשוד		

23. להלן מידע על כתבי אישום בעבירות שעניינן פגיעה על רקע מיני שהוגשו בשנת 2021. אין ברשותנו פילוח של כתבי האישום לפי מגדר המתלונן, מגדר הנאשם או חלוקה לחילות שונים:

מספר כתבי אישום שהוגשו בפילוח לפי הקריטריונים הבאים:

2021	המידע שהתבקש	
2	אינוס	סוג העבירה

¹ התנהגות שאינה הולמת, התנהגות מבישה, אי קיום הוראות המחייבות בצבא וכדומה, על פי סעיפים 130, 129 ו-133 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, בהתאמה.

1	מעשה סדום	דרגת הנאשם
1	מעשה מגונה בכוח/בנסיבות אינוס	
26	מעשה מגונה	
1	בעילה אסורה בהסכמה	
6	הטרדה מינית	
1	קבלת דבר במרמה	
9	פגיעה בפרטיות	
2	סעיפי סל ²	
49	סך הכל	
7	טוראי	
17	רב"ט	
4	סמל	
6	סמ"ר	
2	רס"ב	
1	רס"ל	
1	רנ"ג	
1	סג"ם	
4	סגן	
1	סרן	
4	רס"ן	
1	סא"ל	
49	סך הכל	

הנתונים נוגעים לכתבי אישום שהוגשו בשנת 2021. חלק מהאירועים נחקרו בשנים קודמות. יודגש, כי חלק מכתבי האישום מכילים יותר מעבירה אחת. החלוקה נעשתה בהתאם לעבירה העיקרית שיוחסה בכתב האישום.

24. להלן מידע על תיקים שעניינם פגיעה על רקע מיני, שהוחלט להעביר לטיפול משמעותי, בהוראת פרקליט צבאי, בשנת 2021. יודגש כי אין בידנו פילוחים נוספים על אלה המצויים בטבלה:

קבע	חובה	אע"צ
27	30	1

² התנהגות שאינה הולמת, התנהגות מבישה, אי קיום הוראות המחייבות בצבא וכדומה, על פי סעיפים 130, 129 ו-133 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, בהתאמה.

25. להלן מידע על תיקים שנסגרו בשנת 2021 ללא נקיטת צעדים כלפי חשודים בתיק, בפילוח לפי הקריטריונים

הבאים:

2021		המידע שהתבקש
1	אינוס	סוג העבירה
17	מעשה מגונה	
19	הטרדה מינית	
3	יחסי מרות	
13	פגיעה בפרטיות	
2	סעיפי סל ³	
3	טוראי	
10	סמל	
16	סמ"ר	
10	רב"ט	
2	רס"ר	
1	סגן	
3	סרן	
4	רס"ל	
2	רס"ן	
1	רס"ב	
1	סא"ל	
1	בח"ג	
1	אע"צ	
1	רס"ם	
3	ללא חשוד	

נבקש להעיר, כי הנתונים נוגעים לתיקים שנסגרו בשנת 2021. חלק מהאירועים נחקרו בשנים קודמות.

26. מספר ההליכים המשפטיים שהסתיימו בפילוח לפי הקריטריונים הבאים:

2021	המידע שהתבקש
33	הרשעות
0	זיכויים

³ התנהגות שאינה הולמת, התנהגות מבישה, אי קיום הוראות המחייבות בצבא וכדומה, על פי סעיפים 130, 129 ו-133 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, בהתאמה.

נציין, כי הנתונים נוגעים להליכים שהסתיימו בשנת 2021. חלק מהתיקים הוגשו בשנים שקדמו לשנה זאת.

27. **סעיפים 4-5:** בפתח הדברים נבהיר כי הפניות המתקבלות ביוהל"ם הן פניות שמועברות ע"י ממוני היוהל"ם למהו"ת ולמדור למניעת הטרדה מינית, או לחלופין, פניות המוגשות במישרין למהו"ת.

צה"ל מעניק טיפול רגשי לכל נפגע/ת המעוניינת/ת בכך. בשנת 2021 ניתן טיפול רגשי ל-217 חיילים וחיילות (מתוכם 192 חיילות ו-25 חיילים) במהו"ת 32 חיילים/ות השתתפו בקבוצה טיפולית, 35 בסדנת בקמ"ג ו-150 טופלו בטיפול פרטני.

להלן סיווג המטופלים במהו"ת בהתאם לסוג הפגיעה המדווחת, נציין כי ייתכנו פערים בין המספר הכולל שמצוין בפסקה לעיל ובין סכום הפילוחים בטבלה כיוון שסוג הפגיעה "אלימות במשפחה" אינו כלול בטבלה:

פילוח לשנת 2021	סוג הפגיעה
76	אונס/מעשה סדום
14	ניסיון לאונס/מעשה סדום
42	מעשה מגונה
16	הטרדה מינית פיזית
2	הטרדה מינית מילולית
32	גילוי עריות
22	אחר

נוסף על האמור, 297 חיילים וחיילות (מתוכם 255 חיילות ו-42 חיילים) הופנו על-ידי מהו"ת לגורמי בריאות הנפש ביחידות צה"ל השונות.

28. **סעיף 9:** להלן יפורטו הנהלים והפעולות העיקריים בנושא מיגור תופעת ההטרדות המיניות:

- א. פקודת מטכ"ל 33.0145 "איסור פגיעה על רקע מיני" המהווה תקנון המפרט את אופן הטיפול בחייל שהיה קורבן לפגיעה על רקע מיני על-פי החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998.
- ב. קיום הסברות פעמיים בשנה בכל יחידות הצבא לכלל המשרתים בהתאם לנהלים מבוצעת הסברה בנושא איסור פגיעה על רקע מיני לכל משרתי צה"ל אחת לחצי שנה. כל מופע כאמור מבוצע בהשתתפות מפקד/ת היחידה, אשר עורכ/ת את שיחת הפתיחה להסברה.
- ג. ביצוע הסברות יוהל"ם בכלל ההכשרות הבכירות בצה"ל על-ידי היוהל"ם.
- ד. הפעלת מהו"ת מרכז התמודדות ותמיכה לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית הקיים מזה עשור ומעניק טיפול רגשי פרטני/קבוצתי, סדנאות הגנה עצמית, סיוע וליווי רגשיים ופיזיים בהגשת תלונה, מתן ייעוץ משפטי וטיפול בבקשות לשינוי שיבוץ על הרקע האמור.

ה. הכשרת קציני שיפוט בכירים ממונים לקיום דיון בהליכים משמעותיים בנושא הטרדה מינית של חיילי חובה, וכן הקמת מנגנון שיפוט על-ידי אלוף משנה שהוסמך והוכשר לכך בתיקי הטרדה מינית של משרתי קבע.

ו. הסמכת והכשרת ממונות יוה"ל"ם בדרג הנפרש בצה"ל.

ז. קיום כנסים מקצועיים להסמכה, הכשרה ושמירת כשירות של רמ"דיות פרט בפיקודים בנושא.

29. בברכה,

מוסקוביץ	צופיה	סא"ל,
ומבצעים	אסטרטגיה	רע"ן
צה"ל		ב/דובר